

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Pumpurėlis“
direktoriaus 2022 m. 08-31 d.
įsakymu Nr. V- 30

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „PUMPURĖLIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO SENSORINIO LAVINIMO IR PAŽINIMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Pumpurėlis“ (toliau – Įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190437328. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo Įstaiga.
2. Įstaigos buveinės adresas – Žardininkų g. 19, Klaipėda. Tel. (8-46) 34 59 14, el. p. l.d.pumpurelis@gmail.com.
3. Programos pavadinimas – neformaliojo vaikų švietimo Sensorinio lavinimo ir pažinimo programa (toliau – Programa).
4. Programos rengėja – Dalia Jonaitienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.
5. Programos trukmė – tęstinė.
6. Tikslinė amžiaus grupė – 2–5 m. ikimokyklinio amžiaus vaikai.
7. Programos įgyvendinimui Įstaigoje sukurtos palankios materialinės ugdymo sąlygos: šiuolaikiškai ir moderniai įrengta sensorinio lavinimo ir pažinimo studija, pagal paskirtį pritaikyti baldai, įgytos sensoriniam lavinimui reikalingos ugdymo priemonės, informacinės komunikacinės technologijos, žaidimai.
8. Neformaliojo vaikų švietimo Sensorinio lavinimo ir pažinimo programa integruota į Įstaigos Ikimokyklinio ugdymo programą, Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą ir vykdoma ugdymo proceso metu.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – lavinant sensorines pažintines funkcijas ir pojūčius ugdyti unikalų, emociškai brandų vaiką.
10. Uždaviniai:
 - 10.1. skatinti vaiko pozityvias emocijas, atrandant įvairių atsipalaidavimo ir nusiramino būdų;
 - 10.2. skatinti tyrinėjimo būdus, padedančius geriau orientuotis pasaulyje, pažinti pojūčius, save bei aplinkinius;
 - 10.3. lavinti kalbos, mąstymo, dėmesio, atminties, koordinuotų judesių, vystymąsi;
 - 10.4. teikti papildomą individualizuotą pagalbą specialiuųjų ugdymosi poreikių turinčiam vaikui.

III SKYRIUS PROGRAMOS TURINYS

11. Turinys:

Ei. Nr.	Veiklos sritys	Turinys
		Ikimokyklinis ugdymas
1.	Tyrinėjimas	Išbando naujas veiklas, žaislus ar daiktus. Pagal paskirtį su jais atlieka koordinuotus veiksmus: dėlioja, ima, pila, semia, neišberiant,

		<p>nelaistant atsargiai perneša į kitą vietą, paima smulkų daiktą pincetu, dviem arba trimis pirštais, įtraukia skysčio į pipetę. Įvairiais pojūčiais tyrinėja skirtingų tekstūrų, formų, skonių, kvapų, garsų, šviesų ir spalvų medžiagas, daiktus, jų savybes. Eksperimentuoja, atlieka veiksmus ir bandymus. Nagrinėja judančius, skleidžiančius garsus daiktus, eksperimentuoja su šviesomis, spalvomis patirdami džiaugsmą, nuostabą, pasigėrėjimą. Pasirenka žaidimams, tyrinėjimams ar kitai veiklai reikalingus daiktus ir priemones, bando įvairiais pojūčiais aiškintis kas tai yra. Domisi medžiagomis, iš kurių padaryti daiktai. Pats kuria sensorinius maišelius, dėžutes, pojūčių kilimėlius jais mielai naudojasi. Atsargiai elgiasi su nepažįstamais daiktais. Tyrinėdamas bando įveikti sunkumus, nepavykus kreipiasi pagalbos į suaugusįjį. Įveikdamas kliūtis tariasi su kitais, siūlo savo pagalbą, mokosi iš savo ir kitų klaidų. Supranta veiksmų, elgesio priežasties ir pasekmės ryšius.</p>
2.	Pažinimas	<p>Pažįsta vaizdus, aplinką, daiktus ragaudamas, uosdamas, liesdamas, apžiūrėdamas, klausydamas, žaisdamas. Sužino ir atpažįsta tokias daiktų savybes, kaip skonis ir kvapas, garsai, spalva, kietumas ir minkštumas, dydis, svoris ir temperatūra. Pasako apie daikto savybes: rūgštu, saldu, kartu, švelnu, minkšta, kieta, šiurkštu, slidu, aštru, tylu, triukšminga, sunku, lengva, šalta, karšta ir t.t. Pasako kurie kvapai, skoniai ar kiti pojūčiai patiko, o kurie – nelabai, paaiškina kodėl. Išsirenka mėgstamiausius, nemėgstamiausius kvapus, garsus, skonius. Stebi ir mėgdžioja, klausia. Varto žaidybines įvairių formų, paviršių, iliustracijų, garsų knygas, supranta jų įvairovę. Atliekant įtraukiančias veiklas lavina suvokimą, mąstymą, dėmesio sukaukimą. Kalba apie tai, ką mato, girdi, jaučia, kas atsitiko. Kalboje naudoja žodžius, apibūdinančius daiktus, prietaisus, reiškinius, situacijas, jausmus.</p>
3.	Emocijų suvokimas ir raiška	<p>Pratinasi susieti pojūčius kūne su patiriamomis emocijomis. Naudoja įvairias emocijų išraiškas. Nusiramina, atsipalaiduoja tyrinėdamas šviesas, spalvas, temperatūrą, garsus, jų kaitą, kurdamas tradicinėmis ir netradicinėmis priemonėmis. Įvairių priemonių, veiklų pagalba mokosi įvardinti ir suprasti savo ir kitų jausmus, emocijas. Atpažįsta kito vaiko ar suaugusiojo džiaugsmą, pyktį, liūdesį. Atranda savų nusiramavimo, elgesio valdymo, emocijų raiškos būdų. Geba įsiaudrinęs nusiraminti, bando kontroliuoti savo elgesį. Žino ir taiko jam priimtinius poilsio, nusiramavimo, pykčio valdymo būdus. Drąsiai reiškia savo nuomonę. Išklauso ir palaiko vienas kito sumanymus, mokosi vienas iš kito. Siekia empatijos ir supratimo. Klausosi skaitomų ar klausomų audio meditacinių, terapinių pasakų, per jas atpažįsta ir supranta kitų, savo paties poelgių motyvus, mokosi reikšti jausmus, įvardyti juos ir suvokti. Nusiramina, atsipalaiduoja laipiojant, vaikščiojant ant įvairios tekstūros paviršių, šokinėjant, atliekant kitus judesius: pučiant burbulus, liečiant, spaudžiant masažinius kamuoliukus, žaislus.</p>
4.	Meninė raiška	<p>Savo jausmus, emocijas, patirtis kūrybiškai perteikia įvairiomis raiškos priemonėmis. Mokosi derinti įvairias medžiagas ir spalvas, naudoja neįprastas meninės raiškos priemones. Save išreiškia kūno judesiu, mimika, improvizacija. Džiaugiasi kūrybos procesu, jaučia pasitenkinimą kurdamas. Piešia pirštais. Eksperimentuoja su spalvomis, kuria mozaikas, ornamentus. Klausosi klasikinės, meditacinės, terapinės vaikams skirtos muzikos. Atpažįsta garsus,</p>

		<p>padedančius susikaupti, atsipalaiduoti. Noriai naudojami įvairūs garsus išgaunančiais instrumentais (vėjo, jūros garsų būgnai, vamzdeliai, varpeliai kiti garsiniai instrumentai). Žaidžia su šviesomis, jų šešėliais, įsivaizduoja, fantazuoja. Reiškiant save meninės raiškos priemonėmis mažina vidinę įtampą psichologines problemas ar stresą.</p>
--	--	--

12. Programa pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių turintiems vaikams. Atsižvelgiant į vaikų individualius ugdymo ir ugdymosi poreikius, parenkamos užduotys, priemonės, individualūs ugdymo metai ir formos.

IV SKYRIUS PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS

13. Metodai: patirtinis ugdymasis, projektinė veikla.

14. Formos: sensoriniai žaidimai, kūryba, bandymai, stebėjimai, tyrinėjimai, diskusijos, pokalbiai, samprotavimai, fizinio aktyvumo pratimai, terapiniai užsiėmimai: terapinių pasakų, muzikos klausymas, terapinių žaislų, spontaniška kūryba garsiniais ir šviesos instrumentais.

15. Priemonės: šviečiantys, keičiantys šviesą, spalvą, judantys, skleidžiantys garsus daiktai, žaislai; muzikiniai-terapiniai instrumentai; teatrinės-pirštinės lėlės; terapinės pasakos, knygos apie jausmus, emocijas, pojūčius; šviesos stalai; dėlionės, spaustukai, karoliukai, konstruktoriui, pipetės, didinamieji stiklai, veidrodžiai, tyrinėjimų, eksperimentų rinkiniai, planšetės, projektoriai, interaktyvios lentos, interaktyvios grindys.

V SKYRIUS VAIKŲ PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Įgyvendinus programą:

16.1. atras įvairių nusiramino, atsipalaidavimo būdų, gebės juos taikyti, gerės vaiko emocinė sveikata;

16.2. įgis žinių apie artimiausią aplinką, geriau pažins save, savo pojūčius bei aplinkinius;

16.3. lavės kalba, mąstymas, dėmesys, atmintis, gebėjimas atlikti koordinuotus, tikslius judesius;

16.4. gaus individualizuotą pagalbą vaikai turintys specialiųjų ugdymosi poreikių.

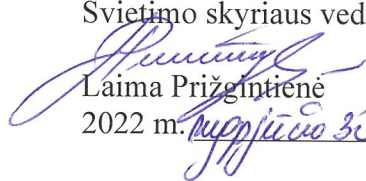
17. Vaikų ugdymo ir ugdymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Įstaigos vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Pumpurėlis“ tarybos
2022 m. rugpjūčio 30 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr. V5-6).

SUDERINTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Švietimo skyriaus vedėja

Laima Prižgintienė

2022 m. rugpjūčio 30 d.